

איש

השנה

תש"ס

מאת

אורי אבנרי

משחררי הקבר הקדוש: אבירי אירופה מצטרפים למסע הצלב

הם גילו מניעים מעשיים רבים למסעיהצלב — פוליטיים וגיאוגרפיים, חברתיים ואישיים. אך איש מהם לא התכחש להשפעה המכרעת שהיתה לגורם אחר, שאינו מעשי ואינו גשמי — הכוח המיסתורי של הדת.

האפיפיור והאיית-אללה

מ אז היה נרמזה כאילו ירד כוחה של הדת בהתמדה, וכאילו עומד כוח זה להיעלם בסופו של דבר כליל. ימיהביניים חלפו. הריניסאנס שינה את תודעת האנושות. עידן-ההשכלה העלה על נס את כוח השכל האנושי הריבוני, הספקני, החקרני. השנה שוב נע ונד האפיפיור על פני ארצות וימים. יורשו של אורבן השני הצרפתי, יוחנרפאולוס השני, "הפולני המעופף", אינו דומה לקודמו המלהיב. הוא לא

ה היה אחר הרגעים הגדולים בתולדות האנושות. המונים באו לשמוע את דברי האפיפיור, שבא מרומא למולדתו הצרפתית. לא נמצא להם מקום בכנסייה הגדולה של העיר קלרמון. כס האפיפיור הוצב על במה בשדה הפתוח, מחוץ לשער המיורחי של העיר.

היום היה היום השלישי בשבוע, ה-27 בנובמבר 1095. האפיפיור אורבן ה-2 קם על רגליו ונשא נאום ששינה את פני ההיסטוריה. הוא הפנה את מבטו אל העיר הקדושה הרחוקה, ירושלים, וקרא לבני העולם הנוצרי לשחרר את קבר האדון המשיח, ישוע מנצרת.

"הוי בני הגזע האהוב והנבחר!... מירושלים הרחוקה הגיעה אלינו הידיעה העגומה, שגזע מקולל, המתנכר לאהוהים, פושט על ארצות הנוצרים, בוזז ומצית... שימו קץ לקטטותיכם! צאו לדרך אל הקבר הקדוש, כבשו את הארץ מידי הגזע הארור, הפכה נחלה לעצמכם! ירושלים פוריה מכל ארצות עולם, גן-עדן של תענוגות! העיר המלכותית, השוכנת במרכז העולם, מתחננת לפניכם לבוא לעזרתה! צאו לדרך בנפש חפזה, וכל חטאיכם עלי אדמות יימחלו לכם. מובטחת לכם תהילת-נצח במלכות-השמיים!"

אורבן היה נואם גדול. הוא דיבר בלהט קדוש. כאשר סיים את דבריו, פרץ ההמון בקריאה: "DEUS VULT! DEUS VULT!" "אלוהים רוצה בואת! כך נולד מסע-הצלב הראשון, ששינה את חייהם של מיליוני נוצרים, יהודים ומוסלמים, שהביא למותם של מאות אלפים, ושהטביע במשך מאתיים שנה את חותמו על תולדות ארץ-ישראל העולם כולו. יעדרו היה ירושלים.

במשך 885 השנים שעברו מאז, ניסו ההיסטוריונים לנתח פרק מופלא ומורו זה.

DEUS VULT!
(אלוהים רוצה זאת!)

קרא למסע-צלב חדש. גורלם של ירושלים וקבר ישוע המשיח עניינו אותו אך במעט. אך שוב התקבצו מיליונים כדי להאזין לדבריו המלהיבים של האדם ששום כוח גשמי אינו עומד מאחוריו, אלא אך הכוח העלום של הדת. בעולם של הש"ם שלטה הטכניקה, פרי השכל האנושי הרציונלי. חלליות תרו אחרי כוכבי-לכת רחוקים, העבירו ארצה תצלומים של גרמי-שמיים. מדענים פיתחו טילים חובקי-עולם ופצצות גרעיניות מתוחכמות יותר ויותר. מחשבים אלקטרוניים השיגו הישגים שאף סופרי המדע הבידיוני לא העזו לחלום עליהם. חוקרים חדרו אל הסודות הכמוסים של הגנים האנושיים, העלו חזיון מפתיד של הנדסה גנטית, שבאה במקום הבריאה האלוהית.

אך בעולם שכלתני זה הרימה הדת שוב את ראשה ואיימה לשכשך את כל מהלכי ההגיון. איש-השנה תשל"ט, האיית-אללה רוח-אללה חומייני, הטיל את מוראו גם על תש"ס. בראשית השנה שלח את קנאיו ללכוד את השגרירות האמריקאית בטהראן

כובעי ארץ כנען: בני-ישראל בקרב של בית-חורון